

La definició i coneixement dels pobles ibèrics que habitaren el riu Ebre ha assolit una gran rellevància i solidesa científica degut a l'increment quantitatiu i qualitatiu de les investigacions arqueològiques que s'han desenvolupat en els darrers anys a les Terres de l'Ebre, el Sénia i el Baix Aragó.

Aquesta intensa activitat investigadora, sumada a la consolidació de les tècniques analítiques, fa possible avui dia una revisió global sobre el primer mil·lenni aC en aquests territoris des d'una perspectiva holística.

Justament per això, i després que hagin passat 12 anys des de l'anterior congrés, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, la Universitat de Barcelona, a través del seu grup de recerca consolidat GRACPE (Grup de Recerca sobre l'Arqueologia de la Complexitat i els Processos d'Evolució Social) i l'Ajuntament de Tivissa, posem en marxa el III Congrés Internacional Ibers a l'Ebre per recollir les aportacions, dins el camp de la recerca arqueològica, sobre la Protohistòria al curs inferior de l'Ebre.

El Congrés s'organitzarà en 9 blocs temàtics que seran presentats cadascun d'ells per una ponència. En cada bloc s'acceptaran aportacions científiques en format pòster que ajudaran a fomentar el debat que es generi a les taules rodones de les diferents sessions del Congrés.

Amb la col·laboració de:

IBERS A L'EBRE III CONGRÉS INTERNACIONAL

TIVISSA
10, 11 i 12 NOV. 2023

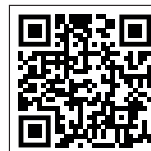
IBERS A L'EBRE III CONGRÉS INTERNACIONAL

TIVISSA
10, 11 i 12 NOV. 2023

COMITÈ CIENTÍFIC:

David Asensio (UAB-UB), Maria Carme Belarte (ICREA-ICAC)
Jordi Diloli (URV), Luis Fatás (DGA), David Garcia i Rubert (UB)
Rafel Jornet (Dept. Cultura), Marta Mateu (ICAC)
Jaume Noguera (UB), Samuel Sardà (URV)

DL: B 19191-2023

INSCRIPCIÓ

Totes les persones que vulguin participar en el congrés, tant si són autors d'un pòster com si hi volen assistir d'oients, hauran de formalitzar la seva inscripció abans del 29 d'octubre mitjançant el formulari <https://forms.gle/qcE6SYS3z33myuFr5>

La inscripció serà gratuïta per a tothom que hagi fet la inscripció en el termini indicat, gràcies al fet que el congrés ha estat completament subvencionat per les entitats organitzadores. Aquesta inscripció permet accedir a les sessions dels tres dies de congrés i la visita guiada a la ciutat de Kum-Castellet de Banyoles. Tots els treballs rebran el certificat d'assistència corresponent.

PROGRAMA

DIVENDRES 10 DE NOVEMBRE

MATÍ

08:30 – 09:00 Lliurament de les credencials i la documentació

09:00 – 09:15 Acte inaugural:
Joan Cedó Sans (Alcalde de Tivissa)
Jaume Buxeda i Garrigós (Vicedegà de Recerca de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona)
Sonia Hernández (Directora General de Patrimoni Cultural)

09:15 – 09:30 **Joan Santacana**
“Un record per l'amic Joan Sanmartí”

09:30 – 10:00 Conferència inaugural. **Núria Rafel i Fontanals**:
“Els Ibers de l'Ebre entre dos congressos, 2011–2023”

VIATGE

Existeixen diferents línies d'autobús:

- Des de Barcelona: www.hife.es
- Des de Móra d'Ebre: www.autocaresplana.pesvalencia.com
- Des de Reus: www.autocaresplana.pesvalencia.com

En cas de viatjar en vehicle particular, recomanem que aparqueu a la zona del camp de futbol.

ESTADA

Pel que fa a l'allotjament, cal destacar que Tivissa disposa d'alberg municipal amb habitacions i bungalows: <https://campingalbergtivissa.cat/>

També podreu trobar altres propostes en la següent pàgina web: <http://turismetivissa.com/ca/allotjaments/>

10:00 – 10:30 Pausa cafè

Sessió 1: Abans dels Ilercavons

10:30 – 11:00 **David Garcia i Rubert**: “Les Terres de l'Ebre i les del Sénia durant la primera edat del ferro”

11:00 – 12:00 Taula rodona

Sessió 2: Marc cronològic

12:00 – 12:30 **Jordi Diloli**: “La periodització de la Protohistòria a les Terres de l'Ebre. Els horitzons cronoculturals a debat”

12:30 – 13:30 Taula rodona

TARDA

Sessió 3: Pràctiques rituals i món funerari

15:30 – 16:00 **Luis Fatás, Samuel Sardà**: “Pràctiques rituals i ideologia en espais domèstics i funeraris dels pobles ibers de l'Ebre”

16:00 – 17:00 Taula rodona

17:00 – 17:30 Pausa/cafè

Sessió 4: Estructures de poblament, arquitectura i urbanisme

17:30 – 18:00 **Maria Carme Belarte, David Asensio, Rafel Jornet, Jaume Noguera**: “Organització del territori i urbanisme a la Vall de l'Ebre durant l'ibèric ple”

18:00 – 19:00 Taula rodona

SEU DEL CONGRÉS

El municipi de Tivissa està situat al sud-est de la comarca de la Ribera d'Ebre. S'estén al llarg de 208 Km i ocupa gairebé un quart de la comarca. El municipi compta amb quatre nuclis de població: Llaberia, La Serra d'Almos, Darmós i Tivissa, que dona nom al municipi.

L'Ajuntament de Tivissa sempre ha estat interessat en el patrimoni arqueològic. La seva història recent ha estat lligada intrínsecament al jaciment del Castellet de Banyoles, un dels més significats de l'arqueologia ibèrica des dels inicis del segle XX, amb el descobriment de l'anomenat tresor de Tivissa primer, l'excavació de les torres pentagonals ulteriorment, la recent delimitació de la trama urbana de la ciutat ibèrica i recentment el descobriment del seu topònim iber: **kum**. Precisament aquest any 2023 fa 25 anys de les excavacions efectuades al jaciment ibèric del Castellet de Banyoles de Tivissa (Ribera d'Ebre) per l'equip actual d'investigació.

DISSABTE 11 DE NOVEMBRE

MATÍ

Sessió 5: Evolució estructural, tècnica, funcional i simbòlica de les fortificacions durant el primer mil·lenni aC.

09:00 – 09:30 **Rafel Jornet, Pierre Moret, José Antonio Benavente**: “Els sistemes defensius de les comunitats iberes a la vall de l'Ebre: origen, funcions i evolució estructural”

09:30 – 10:30 Taula rodona

10:30 – 11:00 Pausa/cafè

Sessió 6: Cultura material

11:00 – 11:30 **David Asensio**: “Societat i economia de les comunitats ilercavones a través de la cultura material: els conjunts ceràmics”

11:30 – 12:00 **Dani López**: “Al pa, pa, i al vi, vi i l'aigua clara. L'agricultura cerealícola i la viticultura protohistòriques a través de l'arqueobotànica (carpologia) a les Terres de l'Ebre i les del Sénia”

12:00 – 13:00 Taula rodona

TARDA

Sessió 7: Arqueologia del conflicte

15:00 – 15:30 **Jaume Noguera**: “Evidències arqueològiques de la Segona Guerra Púnica en els assentaments ilercavons”

Les sessions del congrés es duran a terme al Casal Cultural de Tivissa (c/ del Portell, 2), on es faran les ponències, les taules de debat i on també estarà el lloc d'exposició dels pòsters.

SOPAR DE CLOENDA

Es farà un sopar de cloenda el dissabte 11 a l'alberg de Tivissa. El sopar tindrà un preu de 20€, que hauran d'abonar-se en el mateix moment que es recullin les credencials del congrés.

VISITA GUIADA A LA CIUTAT DE KUM

El diumenge 12 es farà una visita guiada a la ciutat de Kum-Castellet de Banyoles, on es presentarà el projecte de realitat augmentada del jaciment . Els interessats a assistir-hi hauran d'anar fins al jaciment amb els seus propis mitjans.

Durant els dies del congrés els assistents podran votar quins són els 3 millors pòsters i els guanyadors obtindran un diploma i un lot d'obsequi de l'organització i les entitats col·laboradores.

15:30 – 16:30 Taula rodona

16:30 – 17:00 Pausa/cafè

Sessió 8: Hiberus Flumen

17:00 – 17: 30 **Francisco Romeo, Jordi Principal**:
“El final de la Cultura Ibèrica a la Vall de l'Ebre”

17:30 – 18:30 Taula rodona

21:00 Sopar de cloenda (Alberg de Tivissa)

DIUMENGE 12 DE NOVEMBRE

MATÍ

Sessió 9: Socialització del Patrimoni

Durant tot el matí hi haurà exposat l'Holocorner: Ciutat ibèrica Kum-Castellet de Banyoles (visita al jaciment en realitat virtual)

09:00 – 09:30 **Tània Álvarez, Carme Bergés**: “La gestió del patrimoni arqueològic: del Coneixement a la difusió”

09:30 – 10:00 **Jusèp Boya i Busquet**: “La difusió del patrimoni iber a Catalunya: la visió i l'aportació del MAC”

10:00 – 11:00 Taula rodona

11:00 – 11:30 Pausa/cafè

11:30 – 12:00 Cloenda (representants institucionals i del comitè)

12:00 – 13:30 Visita a la ciutat de Kum-Castellet de Banyoles